

05.01.2017
7 2/15932

00000090239

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

25
LAT
1991-2016

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ

PREZES
Warszawa, dnia 4 stycznia 2017 roku

Pan
Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma Pana Ministra z dnia 5 grudnia 2016 roku pozwalam sobie przestać w załączeniu uwagi Związku Banków Polskich do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z prośbą o ich uwzględnienie na tym etapie prac legislacyjnych.

Jednocześnie chciałbym przekazać bardzo pozytywną, generalną opinię o kierunkach zmian legislacyjnych zaproponowanych w ww. ustawie, jako że niewątpliwie będą one sprzyjać przejrzystości oferty polis ubezpieczeniowych dla konsumentów dostępnej na polskim rynku. Związek Banków Polskich będzie wspierał Pana Ministra w procesie wypracowywania optymalnych rozwiązań legislacyjnych z punktu widzenia zapewnienia konsumentom dostępu do informacji pozwalających dokonać wyboru właściwej polisy oraz zapewnieniu wysokiego poziomu jakości obsługi klientów w tym segmencie rynku finansowego.

Wersja elektroniczna tych uwag została także przesłana na wskazane w piśmie Pana Ministra adresy poczty elektronicznej.

*A szczerkiem
wzrost,*

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Uwagi Związku Banków Polskich do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń

(projekt z dnia 1 grudnia 2016 r.)

1. Art. 4

- W trakcie konsultacji projektu ustawy z bankami zgłoszono wątpliwości, co do intencji autorów projektu w przypadku braku definicji w ust. 1 art. 4 pojęcia „ubezpieczenia uzupełniającego”, co powoduje wątpliwości w rozumieniu zapisów w art. 11 dotyczące możliwości zaliczenia produktów bankowych do „usług i towarów, a w konsekwencji uznania ubezpieczeń oferowanych do produktów bankowych za ubezpieczenia uzupełniające.
- Określenie instytucji kredytowej powinno nastąpić bezpośrednio poprzez odwołanie się do ustawy o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego.
- Wątpliwości budzić może także przyjęty w projekcie sposób ujmowania w jednolitej definicji „pośrednika ubezpieczeniowego” (ust. 1 pkt 8) kilku w gruncie rzeczy bardzo odmiennych rodzajów podmiotów, co może nie być jednoznaczne i czytelne dla konsumentów.

2. Art. 6 ust. 1

Definicja „czynności agencyjnych” powinna uwzględniać uczestniczenie przez agenta w wykonywaniu umowy ubezpieczenia „także w sprawach o świadczenie” - obecnie odniesienie uczestniczenia w wykonywaniu umowy ubezpieczenia do spraw o odszkodowanie może zawęzić interpretację i ograniczać wykonywanie umowy ubezpieczenia przez agenta przy polisach na życie.

3. Art. 6 ust. 2

Uwaga analogiczna jw. do definicji „czynności brokerskich”.

4. Art. 7 ust. 1 i 2

- W przepisie znalazła się klauzula generalna „najlepiej pojęty interes klienta”. Takie wskazanie daje zupełną dowolność sądom i organom stosującym prawo w orzekaniu o prawidłowości działań agenta w stosunku do klientów, w tym w zakresie ustalenia wynagrodzenia przez dystrybutora. Wprowadzenie

obowiązku działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klienta jest również sprzeczne z pozycją agenta ubezpieczeń, który zgodnie z art. 6 proponowanej ustawy wykonuje czynności w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń. W sensie ścisłym ubezpieczający nie jest klientem agenta, gdyż agent działa na rzecz zakładu ubezpieczeń. Wprowadzenie takiego obowiązku powinno być zatem rozważone wyłącznie dla podmiotów posiadających statusu brokera.

- Należy zwrócić też uwagę, że definicja „dystrybutora ubezpieczeń” wskazuje, że jest nim również zakład ubezpieczeń. A zatem art. 7 ust. 2 nie może określać sposobu wynagradzania zakładu ubezpieczeń, skoro to zakład ubezpieczeń występuje jako ubezpieczyciel. Zakład nie może zatem wykonać czynności sam ze sobą. W związku z powyższym, zachodzi konieczność dokonania modyfikacji przepisu projektu ustawy. Postuluje się odwzorowanie zapisów z IDD: *„Dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać jakichkolwiek ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę dla niego lub jego pracowników do rekomendowania klientowi konkretnego produktu ubezpieczeniowego, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaoferować inny produkt ubezpieczeniowy, który lepiej odpowiadałby potrzebom klienta.”*

5. Art. 8 ust. 2

- Przepis ten nie ma adresata, co może oznaczać, że obowiązek ten został nałożony na dystrybutora ubezpieczeń. Wskazane jest doprecyzowanie w kontekście ww. uwagi, jaki podmiot odpowiada za to, że oferowany produkt jest zgodny z wymaganiami i potrzebami klienta.
- Aby uniknąć ewentualnych przyszłym wątpliwości interpretacyjnych oraz z uwagi na fakt, iż zakład ubezpieczeń jak również agent ubezpieczeniowy uzależnieni są od informacji przekazywanej przez klienta, postuluje się zmianę brzmienia przepisu na:

„Oferowana umowa ubezpieczenia powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej, które są określone na podstawie informacji przekazywanych przez klienta.”

6. Art. 9

- W ust. 6 art. 9 podanie adresu poczty elektronicznej jako jedyne kryterium uznania regularnego dostępu do Internetu może stanowić ograniczenie dla klienta. Takie podejście oznaczałoby, że warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia przez telefon byłoby podanie przez klienta adresu e-mail, a klient może nie chcieć udostępniać tego adresu agentowi. Konieczne jest zatem dodanie zapisu, że dowodem posiadania dostępu do Internetu jest również złożenie przez poszukującego ochrony oświadczenia, że taki dostęp posiada i samodzielnie chce zapoznać się z tymi informacjami.
- Sugeruje się jednocześnie ujednoczenie formy przekazywanych klientowi informacji, co pozwoliłoby rozwiązać ewentualne przyszłe wątpliwości interpretacyjne. W projekcie bowiem raz wskazuje na formę pisemną przekazywanych informacji (art. 9 ust. 1) podczas, gdy w art. 9 ust. 3 wskazuje na tzw. „kopię papierową informacji”. Zważywszy na fakt, że wszelkie materiały

mają charakter wydruków/wydruków z systemu, zalecanym byłoby ujednoczenie słownictwa, którym zamierza posługiwać się ustawodawca w akcie prawnym:

- a) - w art. 9 ust. 5 pkt 3) – wykreślić słowa „drogą elektroniczną”
- b) - w art. 9 ust. 5 pkt 4) – proponuje się wykreślić „w okresie, w którym poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo Klient może w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi” - w naszej ocenie wystarczające jest zapewnienie stałej informacji na stronie bez konieczności stosowania nieprecyzyjnego zwrotu, który może być interpretowany w sposób różny.

- Z uwagi na różne obowiązki oraz przejrzystość przepisów ustawy, postuluje się wyodrębnienie obowiązków informacyjnych, które muszą być dokonywane przez zakład ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego i brokera, tak żeby wykluczyć możliwość nakładania podwójnych obowiązków na zakłady ubezpieczeń i agentów ubezpieczeniowych. Stworzenie jednolitej listy wszystkich obowiązków informacyjnych w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń pozwoliłoby na ujednoczenie terminologii i uniknięcie wątpliwości prawnych/duplikowania obowiązków, ale także ułatwiłoby samym konsumentom zapoznania się z ich prawami.

7. Art. 11 ust. 4

Postuluje się zastąpienie pkt 2 i 3 w ust. 4 sformułowaniem:

„2) czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo Bankowe (Dz. U. z 2015 r., poz. 128, z późn. zm.).”

8. Art.13 ust. 1

Przepisy powinny uwzględniać fakt współpracy z kilkoma towarzystwami ubezpieczeń i uwzględniać w swojej treści także liczbę mnogą.

9. Art. 13 ust. 3

Ustawa powinna jasno określać, jaki podmiot jest odpowiedzialny za organizację szkolenia dla OWCA, nałożenie tego obowiązku równocześnie na zakład ubezpieczeń i dystrybutora może prowadzić w praktyce do sporów między towarzystwami ubezpieczeń a dystrybutorami odnośnie organizacji i ponoszenia kosztów szkolenia. Za nałożeniem tego obowiązku na zakład ubezpieczeń przemawia między innymi obowiązek nadzoru zakładu nad agentami w zakresie prawidłowości wykonywania czynności agencyjnych.

10. Art. 18 ust. 6 (w związku z art. 8 ust. 1)

Za zasadne uznaje się ujednoczenie nazewnictwa: „typ” i „charakter” klienta, tym bardziej, że sam „charakter” czy „typ” są w tym kontekście pojęcia bardzo nieostrymi, których znaczenie może się opierać na bardzo indywidualnej interpretacji.

11. Art. 23 ust. 1 i 2

Ustawowo wymagane pełnomocnictwa i jego zakres dotyczą wyłącznie agencji przedstawicielskiej, przepis ten powinien uwzględniać również powszechną w praktyce tzw. „agencję pośredniczącą”, gdzie agent nie zawiera z klientem umowy

ubezpieczenia, ale jedynie pośredniczy w jej zawarciu, np. odbierając wniosek o ubezpieczenie od klienta i przekazując go do zakładu ubezpieczeń.

14. Art. 24 ust. 1 pkt 1)

- Proponuje się zmianę brzmienia przepisu w ust. 1 pkt 1) na: *„udostępniać na żądanie klienta dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust.1.”*

Zastąpienie zwrotu „okazywać” zwrotem „udostępniać” ogranicza wątpliwość odnośnie możliwości prezentowania aktualnego dokumentu pełnomocnictwa na stronie internetowej.

- Zakład ubezpieczeń/agent ubezpieczeniowy na podstawie art. 9 ust. 1 zobowiązane będą do przekazywania informacji m.in. o zakresie pełnomocnictwa agenta ubezpieczeniowego. W związku zatem z problematycznością okazywania pełnomocnictw agenta w szczególności przy sprzedaży w kanale direct, postuluje się uproszczenie procesu w tym zakresie. Pełnomocnictwo agenta ubezpieczeniowego znajdować się bowiem może na stronach internetowych agenta, a informacje o zakresie pełnomocnictwa przekazywane będą każdorazowo przy sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, tak że nie wpłynie to negatywnie na poziom ochrony klientów zakładów ubezpieczeń.

15. Art. 24 ust.3

- Z uwagi na specyfikę rynku bancassurance, proponuje się zmianę brzmienia przepisu w ust. 3 na:

„Osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne jest obowiązana na żądanie klienta do udostępnienia dokumentu upoważniającego do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego.”

- Konieczne jest doprecyzowanie, że osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne jest zobowiązana okazywać dokument upoważniający do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego w takich samych sytuacjach, jak określone w art. 24 ust. 1 pkt. 1). Bez tego doprecyzowania można domniemywać, że przy każdej, nawet drobnej czynności OWCA musi pokazywać upoważnienie.

16. Art. 84 i 85

- Zastosowanie w stosunku do agenta, a więc podmiotu, który nie miał statusu podmiotu kontrolowanego sankcji administracyjnych bez zapewnienia mu odpowiednich instrumentów obrony i oddziaływania na sposób prowadzenia kontroli i jej ustalenia może prowadzić do naruszenia praw tego podmiotu. Rekomenduje się rezygnację z wprowadzania tych sankcji do ustawy, albo - jeżeli sankcje zostaną pozostawione - zapewnić agentom statusu podmiotu kontrolowanego, ze wszystkimi uprawnieniami w toku kontroli, w tym np. do wyrażania stanowiska i możliwości skorzystania z prawa do zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu.

- Sankcje, jakie zostały przewidziane w tym artykule – w dyrektywie zastrzeżone były jedynie w do naruszeń zakładu ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziałach V i VI, w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych. Takie ograniczenie powinno zostać utrzymane w ustawie dystrybucyjnej. Sankcje, jakie zostały przewidziane w tym artykule – w dyrektywie zastrzeżone były jedynie w do naruszeń zakładu ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziałach V i VI, w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych. Takie ograniczenie powinno zostać utrzymane w ustawie dystrybucyjnej.

17. Art. 92 pkt 2b)

W trakcie konsultacji projektu ustawy z bankami zgłoszone zostały wątpliwości co do wykonalności tego przepisu. Ustawa nie zawiera definicji sprzedaży produktu w pakiecie, w szczególności nie wskazuje czy ubezpieczenie w tym pakiecie ma być usługą główną, czy też usługą uzupełniającą. Zakład ubezpieczeń będzie miał obowiązek zapewnienia odpowiedniości produktu sprzedawanego przez agenta, co może być w praktyce bardzo utrudnione albo nawet niewykonalne, z uwagi na specyfikę produktów bankowych i tajemnicę bankową (towarzystwo ubezpieczeń nie ma dostępu do informacji dotyczących np. zdolności kredytowej klientów banku). Optymalnym rozwiązaniem byłaby więc rezygnacja z tego przepisu lub też daleko idące przeformułowanie jego treści.

18. Art. 92 pkt 4)

Proponuje się rezygnację z tego przepisu, jako że przewiduje ujawnianie on kosztów usługi dystrybucji umowy ubezpieczenia przez co wykracza poza regulacje dyrektywy IDD, gdzie jest mowa wyłącznie o informowaniu o charakterze kosztów. Przepis ten jest również niespójny z art. 24 ust. 1 pkt. 7 projektu ustawy, który nakazuje agentowi, aby ujawniać klientowi właśnie wyłącznie charakter wynagrodzenia, nie wspominając o jego wysokości.

Warszawa, dnia 4 stycznia 2017 roku